

Länsstyrelsen
Västmanlands län

Nummer 3 september 2019

LÄNSNYTT

Salas nyaste naturreservat invigt

Med tipspromenader för både barn och vuxna, tal och fika invigdes naturreservatet Aspenstorp den 7 september. Ett hundratal besökare kom till invigningen av reservatet som ligger i Sala kommun intill Sala Silvergruva.

Himlen sprack upp lagom till invigningen och solen strålade över de besökare som tagit sig till naturreservatet och gruvområdet. På plats fanns förutom landshövding Minoo Akhtarzand Salas kommunalråd Anders Wigelsbo och Sala Silvergruvans vd Jennie Hesselöw, som tillsammans invigde naturreservatet. Under dagen fanns möjlighet att följa med på guidade promenader,

tipspromenader och delta i en skattjakt. Personal från Länsstyrelsen visade och berättade om de växter och svampar som just nu går att hitta i naturreservatet.

Länsstyrelsen har under lång tid arbetat tillsammans med både kommunen och Silvergruvan för att kunna göra det 14 hektar stora området till naturreservat. Aspenstorp bjuder på fina natur- och

Landshövding Minoo Akhtarzand höll tal tillsammans med Jennie Hesselöw och Anders Wigelsbo. Landshövdingen invigde sedan naturreservatet genom att klippa upp girlangen av löv.

kulturmiljöer och i skogen finns goda möjligheter till friluftsliv.

På Länsstyrelsens Facebooksida hittar du en film med invigningstalen.

Kontaktperson: Carl Hanson
010-224 92 68
carl.hanson@lansstyrelsen.se

Ett innovativt och framgångsrikt Västmanland

Vi lever och verkar i ett framgångsrikt län som i många avseenden ligger i framkant. Det går bra för Västmanland. Batteriproducenten Northvolt är snart klar med sitt labb i Västerås som blir företagets globala forskning- och utvecklingscenter. I dagarna var jag med och invigde ABB:s nya högeffektslabb för lågspänningsprodukter. Investeringen på 100 miljoner kronor är en av de största infrastrukturinvesteringarna för ABB Sverige på senare år. De här investeringarna behövs och är därför mycket välkomna för att stärka arbetsmarknaden i länet.

En expansiv arbetsmarknad och ett intensivt arbetsliv, hur intressant och spännande det kan verka vara kräver att man även har fokus på att hålla balansen mellan, hälsa, familj, jobb och fritid för att fortsatt kunna vara effektiv och produktiv

men framför allt för att skapa ett gott liv för sig själv och sina nära och kära. Med anledning av detta och inte minst med utgångspunkt ifrån Länsstyrelsens folkhälsouppdrag från regeringen bjöd vi in till en konferens på slottet om folkhälsa. Vi fick tillsammans med arbetsgivarrepresentanter i länet ta del av det senaste inom forskningen kring folkhälsa. Vi kunde konstatera att folkhälsan handlar om arbete inom många olika aspekter, allt ifrån jämställdhet, jämlikhets- och barnperspektivet till våld, missbruk och psykisk ohälsa. Det enda sättet att förbättra folkhälsan är att alla berörda samhällsaktörer tar sitt ansvar och att vi arbetar i samverkan.

Man kan aldrig sluta att häpna över den vackra naturen som Västmanland erbjuder. Detta kunde jag återigen bevittna i början av september, då jag vid ett par tillfällen

fick möjligheten att medverka vid invigningar av två naturmiljöer, naturreservatet Aspenstorp i Sala och Mälarenergis tredje faunapassage vid Östtuna i Köping.

Jag vill också slå ett slag för den mycket viktiga frågan jämställdhet i samhället. Inte minst som en viktig förutsättning för fungerande och framgångsrika verksamheter inom arbetslivet. I år delar vi inom jämställdhetsrådet ut Västmanlands jämställdhetspris för andra året i rad. Vi delar även ut Västmanlands miljö- och klimatpris. Vi hoppas få in många bra förslag till pristagare så var med och lämna ditt förslag på den eller de du tycker är lämpliga pristagare.

FOTO: PIA NORDLANDER

Minoo Akhtarzand
LANDSHÖVDING

Utsatta invandrarkvinnor ska få napp i arbetslivet

Länsstyrelsen Västmanland driver jämställdhets- och integrationsprojektet Kvinna in i Sverige i fem kommuner i länet. Projektet syftar till att utrikes födda kvinnor ska komma närmare arbete eller utbildning.

ESF-projektet Kvinna in i Sverige startade i mitten av maj i år och under sommaren har aktiviteterna främst handlat om att identifiera kvinnornas behov samt att lära

känna varandra. Målgruppen i projektet är de utrikes födda kvinnor som ännu inte har kommit in i samhället efter flera års utanförskap.

I inledningen av projektet som initierades av Västmanlands integrationsråd, försöker kommunerna lösa de bakomliggande problemen till kvinnornas utanförskap.

- Det är en rad hinder som måste raseras innan de är redo för arbetslivet. Dålig hälsa, språksvårigheter, bristande självförtroende, isolering, diskriminering och bristande nätverk kan vara några av dem, säger Hanna Bergström, projektledare på Länsstyrelsen Västmanland.

I nästa fas av projektet kommer kvinnorna att få göra praktik, knyta arbetslivskontakter och validera sina kompetenser.

- Enbart ett par månader in i projektet kan vi se märkbara förbättringar i kvinnornas språkutveckling och hur deras hälsa har förbättrats, säger Senad Suhonjic, projektmedarbetare i Fagersta kommun.

Kontaktperson: Hanna Bergström
010-224 93 48
hanna.bergstrom@lansstyrelsen.se

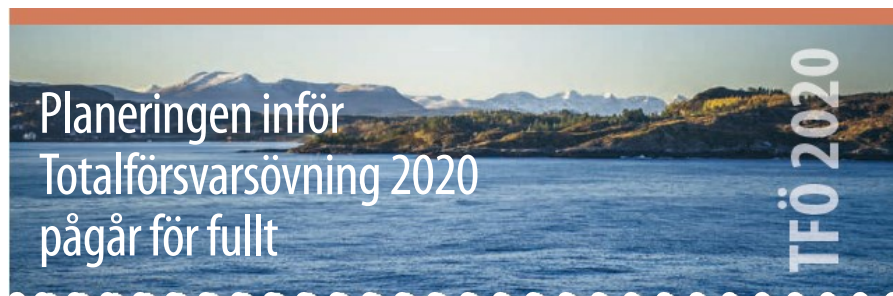
En miljon till fiskeprojekt på landsbygden i Arboga

Den enskilda firmen Fredrik Johansson har beviljats en miljon kronor för sin satsning på fiskeverksamhet i Järnäs Arboga.

Pengarna ska användas till nybyggnation av en beredningslokal med kylrum, frysrum samt båtplats. Bygget ska underlätta för en snabb och enkel avlastning av fångsten för att på så sätt kunna bibehålla kvaliteten, eftersom snabb kylning kan ske av fisken. Det finns 32 yrkesfiskare i Hjälmaren och Fredrik Johansson är en av dem. Han är andra generationens yrkesfiskare och har sin bas i Arboga. Fisket bedrivs i huvudsak på gös men även ål, signalkräfta, gädda och abborre är viktiga arter för fisket i sjön.

I Västmanlands län finns det 24 yrkesfiskare som fiskar i Mälaren eller Hjälmaren. Yrkesfisket i våra större insjöar är viktigt för att behålla en levande landsbygd. Den här typen av investeringar gör att yrkesfisket i Hjälmaren kan fortsätta utvecklas på en hållbar nivå.

Kontaktperson: Indi Persson
010-224 93 30
indi.persson@lansstyrelsen.se

Under år 2020 genomförs en totalförsvarsövning i Sverige - TFÖ 2020. Övningen ska bidra till att öka Sveriges motståndskraft. Länsstyrelsen Västmanland deltar såväl i planeringen av övningen som i själva övningen.

Totalförsvaret består av civilt och militärt försvar. Länsstyrelsen är den högsta civila totalförsvarsmyndigheten inom länet. Tillsammans med Försvarsmakten samordnar vi det civila och militära försvaret regionalt och vi anordnar även utbildningar och övningar.

Syftet med det civila försvaret är att samhället ska fungera vid höjd beredskap och krig och det civila försvarets främsta uppgifter är att:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Nu planerar vi Totalförsvarsövning 2020 tillsammans med andra myndigheter, kommuner och regioner.

Mer information om TFÖ 2020 finns på Länsstyrelsens webbplats.

Kontaktperson: Veronica Gustavsson-Lidman
010-224 93 82
veronica.gustavsson.lidman@lansstyrelsen.se

Vem ska vinna årets miljö- och klimatpris?

Snart ska vinnaren av Västmanlands miljö- och klimatpris 2019 utses. Har du eller någon du känner bidragit till att främja länets miljö- och klimatarbete? Då ska du se till att nominera senast sista oktober.

Nomineringarna sker via Miljö- och klimatrådets webbplats. Priset kommer att delas ut under rådets ordinarie möte den 20 november.

Miljö- och klimatpriset delas ut till främjande och innovativa satsningar inom miljö- och klimatområdet i Västmanlands län. Det kan vara ett företag, en organisation, grupp eller privatperson som på ett

förtjänstfullt sätt bidragit till ökad hållbarhet i länet. Priset instiftades av Västmanlands miljö- och klimatråd 2018 och vinnare då blev den ideella föreningen Food2Change.

Nominera på miljoochklimatet.se

Kontaktperson: Mårten Gustafsson
010-224 92 64
marten.gustafsson@lansstyrelsen.se

Vem ska vinna årets jämställdhetspris?

Västmanlands jämställdhetsråd har instiftat ett jämställdhetspris för att premiera och stimulera aktivt jämställdhetsarbete i länet.

Pristagaren ska genom sin satsning bidra till att uppfylla någon av de viljeinriktningar som finns uttalade i länets jämställdhetsstrategi. Det kan handla om kunskapshöjande insatser, innovativa lösningar som underlättar jämställdheten, informations-spridning, mobilisering eller professionellt jämställt bemötande.

Lämna din nominering på: ettjamstalltvastmanland.nu senast den 3 november.

Kontaktperson: Torbjörn Messing
010-224 93 71
torbjorn.messing@lansstyrelsen.se

Prostitution på hotell, Bed & Breakfast och vandrarhem

Länsstyrelsen i Västmanland genomförde i början av 2019 en kartläggning av prostitutionen på hotell, Bed & Breakfast och vandrarhem i Gävleborgs, Uppsala och Västmanlands län. Undersökningen visar att cirka en femtedel av de tillfrågade boendena har haft problem med prostitution.

Resultatet visar även att det är få boenden, knappt åtta procent, som känner till de regionkoordinatorer som arbetar med både utbildning och socialt stöd när det gäller prostitution.

Syftet med kartläggningen är dels att få en bild av förekomsten av prostitution på hotell och andra boenden, dels att få en uppfattning om huruvida uthyrarna upplever att de behöver stöd i att hantera problemet. Kartläggningen ger också en bild av hur samverkan mellan de olika boendeformerna, Polisen och socialtjänsten fungerar.

Kontaktperson: Pernilla Börjesson
010-224 92 30
pernilla.borjesson@lansstyrelsen.se

Regionala livsmedelsstrategin

Arbetet med livsmedelsstrategin fortsätter inom de fyra områdena: upplevelsemat, krismat, viltmat och länets mat. Länsstyrelsen och LRF Mälardalen har startat ett samarbetsprojekt med stöd ur landsbygdsprogrammet. Aktiviteter i projektet handlar om bonden i skolan, en affärsutbildning, livsmedelsberedskap och viltmat.

Arbetet kommer att lägga stor vikt på att involvera fler aktörer i länet samt genomföra och inspirera till fler insatser. Aktiviteterna ska bidra till den regionala livsmedelsstrategins mål. Projektet påbörjades under 2019 och ska vara klart 2021.

22 augusti arrangerade vi en kunskapsdag inom området krismat. Representanter från länets kommuner samlades för att diskutera livsmedelsberedskap. Dagen hade trettiofem deltagare, både beredskapssamordnare och personal från kommunernas måltidsenheter.

Föredragshållare kom från Livsmedelsverket, LRF, Västerås Stad samt ICA.

Kontaktperson: Josefin Eriksson
010-224 92 76, josefin.u.eriksson@lansstyrelsen.se

Bränningssäsongen är över – fina resultat i länet

I år har det genomförts naturvårdsbränningar vid tre tillfällen i Västmanland, en i Skommarmossen och två i Stora Flyten. Glädjande är att naturvårdsnyttan som vi eftersträvar kunde ses bara dagar efter en av bränningarna, då skalbaggar som är beroende av nybränd skog hade hittat till platsen.

Några dagar efter den naturvårdsbränning som utfördes i Skommarmossen upptäcktes några sotsvarta praktbaggar para sig i närheten av en plats där rök fortfarande steg upp från marken. Just den skalbaggen känner av brand på långt håll och tar sig till platsen eftersom den vill lägga ägg i den brända marken.

Naturvårdsbränningar utförs för att ge

bättre förutsättningar för de växter, insekter, svampar och djur som är beroende av brand för att överleva. En del i arbetet är att dokumentera nyttan med bränningen, att ta reda på om de brandgynnade arterna hittar till platserna. Vissa arter tar längre tid på sig medan andra kommer innan lågorna har slocknat. Därför följer vi och dokumenterar naturens utveckling under en lång tid efter att naturvårdsbränningar genomförts.

Länsstyrelsen i Västmanlands län är ett av 14 län som arbetar med naturvårdsbränningar inom EU-projektet Life Taiga. Bränningsarbetet pågår mellan maj och september.

Läs mer på lifetaiga.se

Kontaktperson: Niclas Bergius
010-224 92 16
niclas.bergius@lansstyrelsen.se

Strandskyddskampanjen

- alla länets kommuner nu besökta

Länets strandskyddskampanj drog igång våren 2016. Tanken var att öka kunskapen om vad Sveriges strandskydd innebär. I september i år har Västmanlands alla kommuner nu tagit del av kampanjen.

Strandskyddet gäller vid alla kuster, sjöar och vattendrag i hela landet. Skyddet finns till för att alla människor ska ha möjlighet att använda sig av våra stränder. Det finns även till för att skydda växter och djur som lever på och intill stränderna.

Varje sommarhalvår sedan kampanjstart 2016 har fokus legat på två eller tre kommuner där fastighetsägare först fått information om strandskyddet i brevlådorna,

Om man vill bygga eller göra någon anordning på ett strandskyddsområde måste man ansöka om dispens.

sedan ett uppföljande besök. Vid besöket har kontroller skett av hur strandskyddet efterlevs. Kampanjen har genomförts tillsammans med kommunerna.

Kontaktperson: Cecilia Murelius
010-224 92 80
cecilia.murelius@lansstyrelsen.se

KLIMAT KLIVET

Nya pengar att söka i Klimatklivet!

I vårens ändringsbudget tillförde regeringen nya pengar till Klimatklivet. Samtidigt infördes ett nytt investeringsstöd till laddstationer. Nästa ansökningsomgång avslutas i oktober.

Klimatklivet är ett investeringsstöd till lokala och regionala åtgärder som minskar utsläppen av koldioxid. Regelverket för att få stöd har ändrats för att öka effektivitet och klimatnytta. Bland annat kommer fler att kunna få stöd för att öka jordbrukets klimatnytta. Ett nytt stöd för laddstationer vid bostadsrättsföreningar, flerbostadshus och arbetsplatser har också lanserats. Nästa ansökningsomgång är 24 september till 23 oktober 2019.

I Västmanland har vi sedan tidigare haft många ansökningar från lantbruksidan med fokus på minskade utsläpp av växthusgaser. Idag finns det flera stora projekt som ligger i startgroparna och kommer att ge stor klimatnytta om de kan dra igång, säger Per Eriksson, energi- och klimatsamordnare på Länsstyrelsen.

Kontaktperson: Per Eriksson
010-224 92 25
per.u.eriksson@lansstyrelsen.se

Temadag Arkeologi i Västmanland

Temadagen Arkeologi i Västmanland är en möjlighet att få höra arkeologerna själva berätta om de nya resultaten från undersökningar och forskning som rör Västmanland.

Årets föreläsningar kommer bland annat att handla om fyndet av kraniet i Svartån, utgrävningarna i Tortuna, kulthus, festhall och tunagård från järnåldern samt senaste nytt om det medeltida Västerås.

Tid: lördag 26 oktober kl. 12.30-16.00
Plats: Karlsgatan 2

Kostnadsfria biljetter hämtas i Informationsen på Karlsgatan 2, Västerås, tfn 021-39 32 22.

Temadagen är ett samarbete mellan Länsstyrelsen och Västmanlands läns museum.

Kontaktperson: Ulla Bergquist
010-224 92 20
ulla.bergquist@lansstyrelsen.se

2 000 år gammalt barnkranium som hittades i Svartån av två fiskare i november 2018

Bråforsdagarna 2019

För fjärde året i rad genomförde Länsstyrelsen och familjen Brate Bråforsdagarna i kulturresevatet Bråfors bergsmansby i Norbergs kommun.

Cirka 1 000 besökare fick möjligheten att uppleva den unika kulturmiljön och delta i olika aktiviteter. Temat för året var Skog och träd.

På den gamla hyttbacken kunde besökarna ta del av skogens historia, uppleva doften av tjärtillverkning och se hur knuttimring går till. Flera guidade turer hölls som berättade om bergsmansfamiljens liv, arbetet med hyttan och om väggmålningarna. Det gick turer med häst och vagn och det gick att hässa hö.

Kontaktperson: Anna Onsten-Molander
010-224 93 29
anna.onsten-molander@lansstyrelsen.se

Kulturarvsstrategi ute på remiss

Länsstyrelsen i Västmanlands län och Västmanlands läns museum har sedan hösten 2016 samverkat med olika kulturarvsaktörer i länet för att ta fram en gemensam strategi för det regionala kulturarvsarbetet. Den övergripande målsättningen är att vi i regional samverkan värnar, bevarar och utvecklar det värdefulla kulturarvet i länet.

Syftet med strategin är att identifiera ett antal för länet värdefulla fokusområden för arbetet och hur vi tillsammans kan arbeta strategiskt för att nå bättre resultat.

Kontaktperson: Cecilia Lagerfalk Rooth
010-224 93 03
cecilia.lagerfalk-rooth@lansstyrelsen.se

INFORMATION FRÅN LÄNSSTYRELSEN VÄSTMANLANDS LÄN

Länsstyrelsen
Västmanlands län

www.lansstyrelsen.se/vastmanland

Ansvarig utgivare
Ulrica Gradin
Länsråd. **Telefon:** 010-224 94 40

Redaktör
Erik Bergman
Kommunikationschef. **Telefon:** 010-224 92 19
Kerstin Alvinge
Kommunikatör. **Telefon:** 010-224 92 06

Adress
Västra Ringvägen 1
721 86 Västerås
Telefon: 010-224 90 00 vxl

Grafisk form: Tomas Gustavsson Bild & Form
Tryck: Graf & Bild